

Kinnitatud KBFI teadusnõukogu

15.06.2005.a. otsusega,

protokoll nr. 3, punkt 6.

Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudi tegevuse sisekontrolli teostamise kord

I Üldmõisted

1. Sisekontrolli süsteem on töötajaskonna poolt väärtustatud ning vastavalt seaduste nõuetele kinnitatud protsess, mis koosneb reeglitest, sisemistest kordadest, plaanidest, protseduuridest, suulistest otsustest, käskudest ja üksiktegevustest.
2. Sisekontrolli raames läbiviidavaid kontrolli-, analüüsi- ja hindamistegevusi nimetatakse siseauditiks, mis peavad olema üles ehitatud vastavuses rahvusvaheliste (INTOSAI – International Organisation of Supreme Audit Institutions, IIA – Institute of Internal Auditors) standarditega.

II KBFI sisekontrolli ülesanded

3. Sisekontroll on KBFI juhtstruktuuride (teadusnõukogu (edaspidi “nõukogu”) ja tegevjuhtkond) poolt loodud ja juhitud protsess, mis on suunatud KBFI funktsiooni kindlustamisele, võimaldades tagada
 - KBFI tegevuse oma seaduses ja põhikirjas fikseeritud ülesannete täitmisel,
 - KBFI vara kaitstuse raiskamise, ebasihipärase kasutamise, ebakompetentsest juhtimisest ja muust sarnasest tingitud riskide ning kahju eest,
 - Kõigi Eesti Vabariigis kehtivate õigusaktide ja nende alusel kehtestatud sisemist korda reguleerivate normdokumentide jälgimise,
 - KBFI tegevuse kohta tõese, õigeaegse ja usaldusväärse informatsiooni kogumise, säilitamise ja avaldamise.
4. KBFI eesmärgid on sõnastatud KBFI seaduses. KBFI teostab alus- ja rakendusuringuid ning tegeleb arendustegevusega materjaliteaduse, geeni- ja biotehnoloogia, keskkonnatehnoloogia ja informaatika uusimate teadussuundade alal; osaleb riiklike, Euroopa ja teiste rahvusvaheliste programmide, lepingute ja uurimis- ja arendustoetuste taotlemise kaudu riigisisises ja rahvusvahelises teadus- ja arendustöös, aitab kaasa teadlaste uue põlvkonna ettevalmistamisel koostöös ülikoolidega.
5. Lähtuvalt rollist organisatsioonilises struktuuris jaguneb sisekontrolli süsteem järgmiselt:
 - juhtimiskontroll (KBFI töökorraldus, mille moodustavad strateegia, plaanid, tegutsemisviisid, protseduurid ja tavad, mis on kehtestatud instituudi eesmärkide

saavutamiseks);

- administratiivne kontroll (protseduurid ja dokumendid, mis on seotud otsustamisprotsessiga, mis omakorda suunab töötajaid ametlikult heakskiidetud tegevusele instituudi eesmärkide saavutamiseks);
- finantskontroll (hõlmab toiminguid ja dokumentatsiooni, mis puudutavad vara säilivuse tagamist, rahaliste dokumentide usaldusväarsust ja raamatupidamist).

III KBFI sisekontrolli töötamise eeltingimused

6. Sisekontrolli töö korraldamisel eeldatakse, et

- a. on koostatud KBFI arengustrateegia ja sellele vastavad arenguplaanid, millede koostamisel ja ajakohastamisel osalevad nõukogu liikmed, instituudi tegevjuhtkond, juhtivad teadlased,
- b. on koostatud tööplaanid, milles on välja toodud tegevuskava koos planeeritava ressursiga (tööjõud, aeg, raha),
- c. KBFI-s on loodud soodus loominguine, kollegiaalne, koostööd soodustav õhkkond ja eetiline töökeskkond; instituudi juhtkond (nõukogu liikmed, tegevjuhtkond, teadusteemade juhid) on oma igapäevases tegevuses eeskujuks ameti- ja erialase kompetentsuse, aususe, pühendumuse kui ka eetilise käitumise poolest, mis võimaldab töötajate laiale ringile delegeerida õigusi, volitusi, vastutust;
- d. on defineeritud KBFI struktuur, on täpsustatud struktuurüksuste ja üksikute töötajate ülesanded, kohustused ja volitused;
- e. kõigi varaliste vahendite (sh aparatuuri ja teiste materiaalsete väärtuste) osas on rakendatud füüsilise ja materiaalse kaitse abinõud ning neid varasid kasutatakse otstarbekalt, efektiivselt; materiaalselt vastutavate töötajatega on sõlmitud sellekohased lepingud;
- f. infrastruktuuri seisukorda ja kasutamise efektiivsust analüüsitakse ning koostatakse iga-aastaselt võimalustele vastav arenguplaan;
- g. KBFI tegevuse finantseerimise põhimõtted on defineeritud, sisemise finantseerimise põhimõtted on selged ja toimib pidev järelevalve kulutuste üle;
- h. KBFI tegevust puudutavad andmed ja informatsioon on avalikud ja üldkättesaadavad kõigile Avaliku teabe seadusega määratud ulatuses;
- i. sisekontrolli loomise ja täiustamise protsessis lähtutakse tekkinud vajadustest (nt seadusandluse muudatused), riskide hindamisest (kriitilised tegurid, mis võivad mõjutada KBFI eesmärkide täitmist) ja kaetusest (vältitakse dubleerimist olemasoleva sisekontrolliga);
- j. on koostatud ja kinnitatud seadustest tulenevatest delegatsiooninormidest lähtuvalt instituudisisesed normdokumendid (töösisekorraeeskirjad, asjaajamise kord, töö- ja tuleohutusjuhendid, finantsjuhtimise ja –kontrolli juhend, raamatupidamise siseeeskirjad, nõukogu töökord, kollektiivleping, palga eeskirjad, töötajate töölepingud, sisekontrolli töötamise põhireeglistik ja selle elluviimise tööplaanid).

IV KBFI sisekontrolli töö korraldamine

7. Sisekontrolli loomisel ja siseauditi teostamisel lähtub KBFI Eesti Vabariigi seadustest, rahvusvahelistest siseauditi standarditest ja Rahandusministeeriumi loodud juhendmaterjalidest.
8. KBFI kui avalik-õigusliku juriidilise isiku, akadeemilise teadusasutuse tegevuse sisekontrolli teostamise korra määrab tema nõukogu. Instituudi tegevjuhtkond vastutab sisekontrolli süsteemi toimimise eest, nõukogu teostab järelvalvet sisekontrolli tulemuslikkuse järele.
9. KBFI sisekontrolli loomisest võtavad osa tegevjuhtkond või tegevjuhtkonna poolt määratud isikud või valdkonna spetsialistid, kuid kehtiv sisekontroll kuulub täitmisele kõigi KBFI töötajate poolt.
10. Siseauditi läbiviimiseks nimetab nõukogu siseauditi eest vastutava isiku (siseaudiitori), kes oma ülesannete täitmisel töötab nõukogu vahetus alluvuses.
11. Sõltuvalt tekkinud vajadusest võib nõukogu panna siseaudiitori kohustused vastava kompetentsiga instituudi töötaja peale või osta seda teenust sisse. Vajalikud rahalised vahendid nähakse ette KBFI eelarves.
12. Siseaudiitoril on õigus tutvuda kõigi KBFI dokumentidega ning saada suulisi ja kirjalikke selgitusi KBFI juhtorganite liikmetelt ja kõigilt töötajatelt.
13. KBFI nõukogu, kuulanud ära siseaudiitori aastaaruande, kinnitab igal aastal siseaudiitori järgneva aasta tööplaani. Seejuures analüüsitakse sisekontrolli efektiivsust ja riske, täpsustatakse sisekontrolli kontrolelemente. Lisaks sisekontrolli traditsioonilistele töösuundadele, mis on ära toodud käesoleva korra punktis 5, pööratakse KBFI-s kui akadeemilises teadusasutuses olulist tähelepanu teadustöötajate kvalifikatsioonile, oma tööülesannete täitmise pühendumusele, loomingulisusele ja kollegiaalsusele. Akadeemilisi väärtusi hindav tööõhkkond kollektiivis, materiaalse baasi olukord ja selle kasutamise efektiivsuspeavad kindlustama instituudi kõrge evalvatsiooniahinnangu.
14. Siseaudiitor on kohustatud viivitamatult teatama nõukogule ja tegevjuhtkonnale asjaoludest, mis viitavad ohtudele KBFI ülesannete täitmisel või muudele õigusaktide rikkumisele.